

Το δεύτερο και τελευταίο μέρος
της ιστορίας του Παπαφλέσσα

Έφυγε από τη Βοστίτσα για την Νότιο Πελοπόννησο. Πέρασε από τα Λαγκάδια και μιλήσε με τους Δεληγιανναίους. Από εκεί περνώντας από τη Δημητσάνα προχώρησε και πήγε στην Πολιανή την ιδιαίτερη του πατρίδα όπου παρουσιάστηκε σαν Έξαρχος του Πατριάρχη. Από εκεί αλληλογραφούσε σε διάφορα μέλη της Φιλικής Εταιρείας και ενεργούσε για την επανάσταση. Μετά πήγε στο Μαρδάκι όπου αντάμωσε με τον Αναγνωσταρά και τον Νικηταρά όπου με τον στρατό που είχαν αυτοί στις 23 Μαρτίου 1821 μπήκαν και ελευθέρωσαν την Καλαμάτα. Ο Παπαφλέσσας φόρεσε φρουστανέλα και περικεφαλαία και καθώς ήταν ρήτορας και πειστικός έκανε ιδιαίτερη εντύπωση στους ξεσηκωμένους ραγιάδες.

Από εκεί τράβηξε παρέα με τον Κολοκοτρώνη προς την Αρχαδία και παρόλο που δεν είχε μεγάλη πείρα ως στρατιωτικός ανακατευόταν σε όλα. Με τόλμη θεωρούσε τον εαυτό του αντιπρόσωπο του Αλέξανδρου Υψηλάντη. Έβαλε κάποιο Γ. Χελιώτη και έκαψε το παλάτι του Κιαμήλ Μπένη στην Κόρινθο για να εκθέσει τον πληθυσμό της Επαρχίας και να αποκλείσει κάθε σκέψη για υποχώρηση και συμβιβασμό με τους Τούρκους.

Ο Παπαφλέσσας ήταν μέλος της Πελοποννησιακής Γερουσίας και πήρε μέρος στην αντιμετώπιση του Δράμαλη. Μα η παρουσία και το ανέβασμα των Μπαρουτοκαπνισμένων καπεταναίων και ιδιαίτερα του Κολοκοτρώνη του αφαιρούσαν το προβάδισμα. Φιλόδοξος καθώς ήταν είδε πως έπρεπε να ακολουθήσει το πολιτικό στάδιο για να ανέβει. Του δόθηκε η ευκαιρία κατά τη δεύτερη Εθνική Συνέλευση του Άστρους το 1823 παράτησε τους μέχρι τότε συντρόφους του Κολοκοτρώνη, Υψηλάντη, τους στρατιωτικούς και ανέλαβε Υπουργός Εσωτερικών στην λανθασμένη Κυβέρνηση των Κοτζαμπάσηδων καθώς και ο Αναγνωσταράς το ίδιο αποτέλεσαν το πρώτο σοβαρό ρήγμα στην παράταξη του λαού και των καπεταναίων.

Το μεγάλωμα του ρήγματος εκείνου

έφερε σε δύσκολη θέση και τον Κολοκοτρώνη που αναγκάστηκε αργότερα να δεχτεί τη θέση του Αντιπροέδρου του Εκτελεστικού για να μην οδηγηθούν τα πρόγραμμα σε εμφύλιο πόλεμο. Όταν ο Παπαφλέσσας είδε τον Μαυροκορδάτο και τους Κουντουριούτες να παίρνουν χρυσές λίρες από την Αγ-

και όταν ξεριζώθηκαν τον πατέρα της ελευθερίας Κολοκοτρώνη και τον φυλάκισαν ο Παπαφλέσσας πήρε τα άρματα του θρυλικού Γέρου του Μοριά που θα έπρεπε κατά τη γνώμη μου να φυλάγονται αιώνια σε κρυστάλλινες γαλοθήκες, να μην ειπώ σε χρυσές, προς ένδειξη οφειλόμενης εκτίμησης

λοκοτρώνη. Το αιώνιο θύμα και κορόιδο να τους γλιτώσει χρήματα είχαν λίρες χρυσές με το τσουβάλι τις πήραν από την Αγγλία στην υγεία των κορδιδων που έχυσαν το αίμα τους να ελευθερώσουν την ελληνική γη από τους Τούρκους και με την σειρά τους οι ευφυέστατοι καιροσκόποι την υποθήκευσαν για πάντα στην Αγγλία.

Αφού όμως είδαν τα σκούρα πως ο Μπραήμ δεν αστειεύταν ξαναέβαλαν την μύτη στον πισινό του Γέρου. Αυτό όμως δεν άρεσε στον Παπαφλέσσα διότι έχαινε την υπεραρχηγία και ξεκίνησε να καταφέρει μια τρομερή νίκη και μεγάλη δόξα κατά του Μπραήμ.

Υπολόγιζε να τον ακολουθήσουν 6.000. Άλλα δυστυχώς μόνο 1.000 τον ακολούθησαν και από αυτούς οι μισοί όταν είδαν ότι τους πήγε να τους θυσιάσει κατακαμπίς έφυγαν στα βουνά. Ούτε τα αδέρφια του δεν πήγαν. Τότε έγραψε ένα γράμμα στον αδερφό του που τον φρουρούσε πάντα και του είπε "Νικήτα εγώ δεν τριγυρίζω στις βουνοκορφές όπως εσύ, εδώ ήρθα να θυσιαστώ και να δοξασθώ. Αυτό είναι το τελευταίο γράμμα. Κράτησέ το να το διαβάζεις".

Μαζί του θυσίασε και άλλα 500-600 παλλικάρια. Αφού τελείωσαν, ο Μπραήμ διέταξε και τον στήσαν ζρθιό και αφού τον κοίταξε καλά είπε "αυτός ήταν πράγματι γενναίος".

Ο δε Κολοκοτρώνης αφού τον αποφύλακισαν τους είπε πως ήταν κατόπιν εορτής. Εγώ θα τους έχω αύλους τότε που βγαίνων ζαλισμένοι από τις θαλασσοταραχές στα καράβια. "Ηλίθιοι!!! Βλάκες. Αν δεν με είχατε κλείσει στα μπουντούμια!".

Πέτρος Παρράς

Η Ιστορία του Παπαφλέσσα

ΜΕΡΟΣ 2ο

γλία το καλούμενο δάνειο και θα επικρατούσαν άρχισε να έχει ανταπόκριση με αυτούς.

Όταν σχηματίστηκε το νέο δεύτερο Εκτελεστικό Σώμα του Κουντουριώτη που οδήγησε στον Εμφύλιο Πόλεμο ο Παπαφλέσσας έμενε ακόμα στο Ναύπλιο και Τρίπολη ως Υπουργός του Παλαιού και νόμιμου Εκτελεστικού και μετέδιδε κρυφά πληροφορίες στον Κουντουριώτη και να υπονομεύει το Παλαιό Εκτελεστικό του οποίου ήταν υπουργός ο ίδιος. Με τον διπρόσωπο ρόλο κινδύνεψε στην Τρίπολη και έφυγε νύχτα για το Κρανίδι όπου τον ξαναδιόρισαν Υπουργό Εσωτερικών και της Αστυνομίας.

Όταν οι κάτοικοι της Επαρχίας Αρκαδίας και Κυπαρισσίας που δεν αναγνώριζαν την κυβέρνηση Κουντουριώτη αρρνήθηκαν να πληρώσουν φόρους σε αυτήν ο Παπαφλέσσας ανέλαβε να τους υποτάξει. Άλλα εκείνοι οι μπαρουτο-καπνισμένοι του κατάπιναν τα βόλια. Και έτσι ο φοβερός Παπαφλέσσας εσώθηκε δια της φυγής.

Όταν η φαρδία Κουντουριώτη και Μαυροκορδάτου επικράτησε οριστικά

και σεβασμού. Για κάθε νέα γενιά να τα βλέπει και να ενθεώνει την ψυχή και το σώμα του γ' αυτά και τον αθάνατο ήρωα που τα χρησιμοποιήσε για να μας χαρίσει την ελευθερία.

Δυστυχώς όμως τα παρέλαβε ο άστος και κατά φαντασίαν ήρωας Παπαφλέσσας. Και από εκεί και ύστερα εξαφανίστηκαν τα ίχνη τους. Καθόλου παράδοξο να τα λαμψαραγώγησε ο Μπραήμ στο Μανιάκι της Μεσημνίας και να φτάσανε στην Αίγυπτο.

Μια φήση στην Ελληνική που λέει πως μια αγελάδα αφού γέμισε την καρδάρα με γάλα μετά της έδωσε μια κλωτσιά και το έχυσε. Το ίδιο ακριβώς ταιριάζει και στον υπερπατοιώτη Παπαφλέσσα που έκανε τόσες θυσίες ριψοκινδύνεψε ποιός ξέρει πόσες φορές την ζωή του για την Πατρίδα και στο τέλος κατάντησε ένα πιόνι του τερατούργου Μαυροκορδάτου.

Όταν λοιπόν οι αφεντάδες του κατάλαβαν πως δεν είχαν να κάνουν με Πελοποννησίους άλλο παρά με τον Μπραήμ που θα τους έβαζε τα κεφάλια στον τάγαρο και θα τα κρεμούσε στον άχλαδο ξαναθυμήθηκαν τον Κο-

Ο "γέρος" (ποίημα ή τραγούδι)

Είδα έναν γέρο που 'κλαιγε σαν να ήτανε παιδάκι και από το πολύ το βογγητό ράγισε το κονάκι.

Τι έχεις καημένε γέροντα και κλαίς και αναστενάζεις και βλαστημάς την μοίρα και ρουφιάνα την φωνάζεις.

Σε ποιόν να πω τον πόνο μου και το παράπονό μου στο σπίτι είμαι μοναχός και κλαίω το ριζικό μου.

Θα το φωνάξω στο ντουνιά πως τέλειωσε η ζωή μου θα καταγγείλω το Θεό για την διπλή πληγή μου.

Εγώ δεν γκρέμισα εκκλησιά δεν έκαψα μοναστήρια ρουφιάνα μοίρα μου δώσε να πιω φαρμάκι δυό ποτήρια.

Μα σαν δεν έφτανα τα δύο ποτήρια ετούτο το καλοκαίρι τρίτο ποτήρι μου' δώσε να πιω ένα αγαπημένο χέρι.

Το ταίρι μου είναι άρρωστο δεν νοιώθει τον καημό μου ούτε την στεναχώρια μου το πόνο το δικό μου.

Και ο λεβέντης το παιδί πότε εδώ και πότε εκεί σαν το μοιριώδημ πουλί

που δεν έχει σταθερό κλουβί.

Ψάχνω να βρω έναν γκρεμό ποτάμι να φουντάρω να βγάλω από τον κόπο του τον άσπλαχνο το χάρο.

Είναι μεγάλος ο καημός και αβάσταχτος ο πόνος τώρα που 'ρθαν τα γηρατειά να 'σαι στο σπίτι μόνος.

Και σήμερα Πρωτοχρονιά, να στο τραπέζι μόνος αυτοί που μείναν μόνοι γυρίζουν μες στο σπίτι σαν το μαντρί ή στ' αλώνι.

Θανάσης Τσάνης

